

Istinито, lijepo i dobro

Konkretni potezi pape Franje u borbi protiv velikog zla u Crkvi

Ovo je samo mali pregled onoga što je papa Franjo poduzeo tijekom svoga pontifikata.

Autor: **Domaogoj Trojanović** Fotograf: **Vatican Media** Objavljeno: **22.08.2024 13:36**

Mnogi smatraju kako je papa Benedikt XVI. podnio ostakvu na mjestu Petrova nasljednika upravo zato što se nije mogao nositi s problemima u Crkvi, posebice s aferama i različitim lobijima unutar same Rimske kurije. Sam papa Ratzinger više je puta to opovrgavao i demantirao, ističući da se s papinske službe povukao dobrovoljno i bez pritiskaa. Bilo kako bilo, njegov nasljednik, tadašnji nadbiskup Buenos Airesa, 76-godišnji kardinal Jorge Mario Bergoglio, koji je izabrao ime Franjo, nije mogao ignorirati brojne probleme o kojima se na veliko govorilo i izvan crkvenih krugova.

Seksualno zlostavljanje maloljetnika i drugih ranjivih osoba stvarnost je s kojom se morao suočiti novi Papa. Naravno, nije sve krenulo od njega, snažne i važne korake puduzeli su i njegovi prethodnici. Od početka pontifikata, osim susreta sa žrtvama i upućenih govora i pisama, papa Franjo donio je važne odluke i dokumente koji obvezuju cijelu Crkvu.

Na sastanku Vijeća kardinala, održanog u prosincu 2013., najavljeno je osnivanje Povjerenstva za zaštitu djece. Sve s ciljem kako bi Svetog Oca to tijelo savjetovalo u vezi sa zauzimanjem Svete Stolice u zaštiti djece i u pastoralnoj pažnji prema žrtvama zlostavljanja.

U studenom sljedeće godine Sveti Otac donio je dokument pod naslovom "Rescriptum ex audientia ss.mi", o odreknuću od službe dijecezanskih biskupa i nositelja službi na koje imenuje Papa, u kojem je navedeno kako "u nekim posebnim slučajevima mjerodavna vlast može smatrati nužnim zatražiti od biskupa da preda odreknuće od pastoralne službe, nakon što mu se, u bratskom dijalogu, predoče razlozi toga zahtjeva i pomno saslušaju njegovi razlozi".

Apostolsko pismo u obliku motuproprija pod nazivom "Poput brižne majke", koji je donesen sredinom 2016., papa Franjo odlučio je još više ojačati borbu Crkve protiv zlostavljanja maloljetnika. U tom dokumentu navedeno je kako "biskupi koji su bili nemarni glede spolnih zlostavljanja maloljetnika bit će udaljeni iz službe".

Jedan od najvažnijih i najznačajnijih događaja vezanih uz zlostavljanje maloljetnika i drugih ranjivih osoba bio je susret pod nazivom "Zaštita maloljetnika u Crkvi", koji se na poziv pape Franje održava od 21. do 24. veljače i na kojem sudjeluju predsjednici svih biskupskih konferencija svijeta, među kojima je bio i tadašnji predsjednik Hrvatske biskupske konferencije, zadarski nadbiskup, mons. Želimir Puljić. Tijekom susreta sudionici su imali priliku čuti i svjedočanstva onih koji su pretrpjeli spolna zlostavljanja kao maloljetnici.

Već u ožujku iste godine donose se tri važna dokumenta. Papino apostolsko pismo, u obliku motuproprija pod nazivom "Sulla protezione dei minori e delle persone vulnerabili", odnosno "O zaštiti maloljetnika i ugroženih osoba", sa svrhom dodatnog ojačanja institucionalnih i normativnih struktura za sprječavanje zlostavljanja maloljetnika i ranjivih osoba i borbu protiv takvog zlostavljanja, kako bi se u Rimskoj kuriji i u Državi Vatikanskoga Grada održala zajednica koja poštuje maloljetne i ranjive osobe i koja je svjesna njihovih prava i potreba. Zatim je donesen Zakon broj CCXCVII (297) o zaštiti maloljetnika i ranjivih osoba u kojemu se prije svega podsjeća na to da se s maloljetnikom izjednačava ranjiva osoba, odnosno svaka osoba koja je bolesna, ili ima tjelesni ili psihički nedostatak, ili je lišena osobne slobode koja zapravo, pa i slučajno, ograničava njezinu sposobnost razumijevanja i želje. Također, donesene su pastoralne smjernice za zaštitu maloljetnika u kojima se ističe da u izboru pastoralnih djelatnika, uz odgovarajuću provjeru, treba posebno biti utvrđena prikladnost kandidata za rad s maloljetnicima.

Svakako, najveći plod susreta "Zaštita maloljetnika u Crkvi" bilo je donošenje motuproprija s novim odredbama za slučajeve zlostavljanja u Crkvi, u svibnju 2019., pod nazivom "Vos estis lux mundi", što u prijevodu na hrvatski znači: "Vi ste svjetlost svijeta". U ovom dokumentu pape Franje donose se nove odredbe za suzbijanje, sprječavanje prikrivanja i prijavljivanje zlostavljanja i nasilja u Crkvi. Također, svaka biskupija dužna je osnovati vlastiti sustav za prijave zlostavljanja.

Papa u ovom dokumentu između ostalog ističe kako zločin seksualnoga zlostavljanja vrijeđa našega Gospodina, kod žrtava uzrokuje tjelesne, psihičke i duhovne rane, šteti zajednici vjernika, a posebno ističe odgovornost koju apostolski nasljednici imaju u sprječavanju tih kažnjivih djela. Također, ono što se želi postići jest to da se osobe koje su pretrpjele zlostavljanje mogu obratiti lokalnoj Crkvi sigurne da će biti dobro primljene, zaštićene od odmazda te da će se njihove prijave ozbiljno shvatiti. Ažurirana verzija ovog motuproprija potvrđena je četiri godine kasnije. Izmjene su se odnosile na proširenje normi o odgovornosti biskupa i redovničkih poglavara i na vjernike laike, voditelje međunarodnih udruga vjernika koje je priznala Sveta Stolica.

U srpnju 2020. donesen je priručnik o postupanju u slučaju zlostavljanja maloljetnika koji postupno usmjerava one koji moraju utvrditi istinu u slučaju zlostavljanja maloljetnika od strane pripadnika klera. Na nešto više od 30 stranica i 9 poglavlja odgovara na glavna pitanja o postupanju u slučajevima seksualnoga zlostavljanja maloljetnika koje su počinili pripadnici klera. U priručniku se posebno ističu četiri vidika, od kojih je prvi zaštita ljudske osobe. Drugi je savjesna i temeljita provjera svih informacija koje biskup primi o eventualnom slučaju zlostavljanja. Treći se odnosi na komunikaciju. Četvrti je vidik suradnje između Crkve i države.

Ovo je samo mali pregled onoga što je papa Franjo poduzeo tijekom svoga pontifikata. Kada se sve uzme u obzir, radi se o ogromnoj količini dokumenata i materijala koje su trebali proučiti brojni crkveni službenici, i ono puno važnije, i primijeniti to u svom djelovanju. Nadamo se da će sve ovo uroditi dobrim plodovima.

Članak je dio niza "Crkva koja ranjava", a objavljen je u sklopu projekta poticanja kvalitetnog novinarstva Agencije za elektroničke medije. Dopušteno je prenošenje sadržaja uz objavu izvora i imena Autora.

Jeste li ovaj mjesec uplatili za Laudato TV? Znaite li da naš rad ovisi gotovo isključivo od donacija dobrih ljudi? Pridružite nam se u [Klubu prijatelja!](#)

Još iz rubrike: [Istinito, lijepo i dobro](#)